

III./1. tanulási egység: Cerebrovascularis betegségek

Bereczki Dániel, Rudas Gábor, Nyáry István

Magyarországon évente 45-50 ezer új stroke eset következik be, és a betegség körülbelül félmillióként okoz egy halálesetet. Stroke után a betegek kb. 25%-a meghal az első évben, további 5%-a a második évben. A halálozási adatokon túl fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a stroke-ot túlélő betegek jelentős része olyan tartós károsodást szenved (beszédzavar, féloldali bénulás, nyelészavar stb.), melyek miatt tartósan mások segítségére szorul. A stroke pszichés következményei közül elsősorban az esetek kb. 30%-át érintő depresszió (post stroke depresszió), valamint a kognitív hanyatlás (vascularis dementia) emelhető ki.

A korábbi tanulási egységekben megismerkedhetett a neurológia tárgyával, illetve részletes ismereteket kapott a neurológiai fizikális vizsgálat módszeréről, valamint a tapasztalható ép és kóros jelenségekről. A jelenlegi modulban a kórházi kezelést igénylő leggyakoribb központi idegrendszeri kórképről, az agyi vérkeringési zavarokról nyílik lehetősége ismeretszerzésre.

A cerebrovascularis betegségek tárgyalásakor az anyagot a következő tanulási egységekre bontottuk (zárójelben a tanulási időszükséglet):

III./1.1. A cerebrovascularis betegségek felosztása (1 óra)

III./1.2. Pathológiai jellemzők, etiológia (1 óra)

III./1.3. Klinikai jellegzetességek (rizikófaktorok, tünetek) (3 óra)

III./1.4. Diagnosztika (2 óra)

III./1.5. Terápia (3 óra)

III./1.6. Gyakorlótesztek (a válaszok utánellenőrzésével 2 óra)

A cerebrovascularis betegségeket összefoglaló oktatási egység célja a betegségcsoport felosztásának, típusainak megismerése, az e csoportba tartozó betegségek legfontosabb kockázati tényezőinek, tüneteinek elsajátítása, az alkalmazandó diagnosztikus módszerek és kezelési eljárások megismerése a hazai és nemzetközi klinikai irányelvek alapján.

Első lépésben javasoljuk a vázlatpontokhoz tartozó részletes oktatási anyagok (tankönyvfejezetek) elolvasását és az internetes honlapok felkeresését is. Az ismétléskor a vázlatpontok újbóli átnézését javasoljuk. Ha valami ekkor nem érthető, javasoljuk az adott tankönyvfejezethez vagy honlaphoz való visszatérést. Ezt követően a gyakorlótesztek megoldásával zárul a felkészülés.

A tananyaggal való foglalkozást először a cerebrovascularis betegségekkel foglalkozó tantermi előadás előtti hétre javasoljuk időzíteni. Ekkorra a tananyag egyszeri átnézését javasoljuk, így az előadáson megerősíthető az előzetesen átolvasott ismeretanyag, illetve a problémás kérdésekkel szembesülhet a hallgató. A második átnézés

a tantermi előadás után, a következő heti gyakorlat előtti napokra érdemes időzíteni. Végül, a félévi vizsga előtti napokban érdemes a tananyagot a legalaposabban végigvenni.

A gyakorló feladatok egyrészt egyszeres választásos tesztkérdések, másrészt konkrét esetismertetésekhez csatlakozó kérdések. Javasoljuk a gyakorló feladatsor kérdéseinek egy ülésben történő megválaszolását. A válaszok megtekintését csak a 20 kérdés folyamatos megválaszolása utánra javasoljuk. A gyakorló kérdések megválaszolása során segédanyagot ne használjon – ezt majd a gyakorlóteszt során rosszul megválaszolt kérdések helyes megoldásának megkeresésére alkalmazza. A feltett 20 kérdésből legalább 16-ra jól kell válaszolni a felkészülés lezárásához.

A gyakorló tesztekben szereplőkhöz hasonló tesztekkel találkozik majd a hallgató a második félévet lezáró ellenőrző feladatok (elméleti tesztvizsga) során. A felkészüléskor használt gyakorló tesztek eredményes megoldása természetesen nem garantálja majd a vizsga sikerét: pusztán visszajelzésként szolgál a saját felkészültség megítélésére. A tesztvizsga során 60%-nál jobb teljesítményt kell nyújtani a vizsga elfogadásához.

A tanulási folyamat során érdemes olyan szakmai honlapokat felkeresni, melyek az adott témakör jelenlegi szakmai álláspontját tükrözik. A magyarországi honlapok közül feltétlenül ajánljuk a Nemzeti Erőforrás Minisztérium releváns honlapjának felkeresését (www.eum.hu), [A cerebrovasculáris betegségek ellátásáról \(2. módosítás\) IE](#) (1605. oldal) (megjelent az Egészségügyi Közlöny 2010. évi 7. számában 2010. március 25.) Részletes információkat találhatunk a szakmai társaság honlapján is: Magyar Stroke Társaság: www.stroketars.hu.

Ajánlott irodalom

A felkészüléshez magyar nyelvű tankönyvekre is szükség van. Az elérhetőség függvényében a következő tankönyvek idevágó fejezeteit javasoljuk:

Szirmai I.: Neurológia. Medicina Könyvkiadó, 2005.

Komoly S, Palkovits M.: Gyakorlati neurológia és neuroanatómia. Medicina Könyvkiadó, 2010.

Mumenthaler M.: Neurológia. Medicina Könyvkiadó, 1998.

A fizikális vizsgálat részleteit a Szirmai és mtsai által szerkesztett A neurológiai beteg vizsgálata képekben (Aquincum kiadó, 2004) c. könyv foglalja össze.